

Møbeletablissemment her i Byen — jeg tror det er Hansens — om hans Talent i industriel Retning. Man mener, at navnlig hans Opfindelse vil være af særdeles Betydning for den mindre Industri og Husflid. Der foreligger Vidnesbyrd fra den paagældende Egn om, at han har indrettet forskellige Redstaber: Høvlemaskiner, Drejemaskiner og Savemaskiner og indrettet disse Redstaber saaledes, at de kunne skrues sammen og bruges som Møbel; den mindre Haandværker, den uformuende Haandværker vil derved være istand til paa en lille Plads at have alle disse Værktøier uden at genere Lokalet, idet de kunne bruges som Møbel. Den paagældende Professor Wildens erklærer imidlertid, at det vilde være ussikkert, at Manden fik en lille Understøttelse for at kunne give sin Opfindelse en endnu bedre Udvikling. Paagældende Mand, Møllebygger Peder Bertelsen, faaer desuden Vidnesbyrd om en sjelden Uegennyttighed. Han har tilsat, hvad han kan tjene, til sine Opfindelser og gjør i det Hele maad Fordringer til Livet. Som Vidnesbyrd for Manden tjener ogsaa det, at han flere Gange har faaet Understøttelser fra et Par Vegater, som kunne give Understøttelser i den Retning, ligesom Husflidssekskabet paa flere Maader har understøttet ham. Efter disse Vidnesbyrd har Udvalget fundet det forsvarligt at henvise Sagen til den høitærede Indenrigsminister, uagtet man erkjender, at det er den Slags Sager, man skal være meget forsigtig med.

Indstilling under Nr. 3 er gjort af et Mindretal, nemlig det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) og mig. Det angaar Totalafholdenhedsagen. Naar der ikke har været flere af Udvalget til at henvise denne Sag til den ærede Indenrigsminister, saa tør man ikke dert se et Bevis for, at ikke flere Medlemmer ynde Totalafholdenhedsagen. Jeg skal udtrykkelig bemærke ogsaa paa Flertallets Begne, at det ikke er Meningen, at man er imod selve Totalafholdenhedsagen. Det kan være, der er enkelte Medlemmer, der ere imod selve Sagen; men Flertallet i Udvalget billiger selve Sagen, men mener blot, at det er en Ting, som Statskassen ikke skal understøtte. Det bør alene overlades til privat Initiativ. Sa netop, siger den ærede Sekretær i Udvalget (Dam); men dette kan rigtignok ogsaa siges at gjælde om adskillige andre Sager, som Staten dog ogsaa støtter. Mindretallet har ment, det var en Sag, som var saa gavnlig i og for sig, at den fortjener Statens Støtte, navnlig i sin Begyndelse. Det kan ikke skjules, at Drifseligheden er en

mægtig Kæmpe, som Kampen staar imod, jeg tør vel sige om Totalafholdenhedssekskabet, at det gavner ikke alene de Menneker, som det faaer til at blive Medlemmer deraf, men ogsaa i videre Kredse. Det er meget godt, om den Bevidsthed kunde slaas fast, at det er en Skam at berufe sig. Jo mere den Anskuelse kan vinde Indpas, desto bedre tror jeg, det er for Samfundet. Efter den korte Erfaring, vi have haft her i Landet — for ikke at tale om den lange Erfaring i Udlandet, i Amerika, England, Norge og maaske Sverig med, hvor Totalafholdenhedssekskaber spille en meget vigtig Rolle, — tør man vel sige, at medens Statskassen jo her støtter flere Ting, som dog maaske rettest bør overlades til Private, saa er her et Tilfælde, hvor vi ikke kunne skjønne Andet, end at det er forsvarligt, at Statskassen yder sin hjælpsomme Haand, saa længe Bestyrelsen er sammensat, som den er. Ja, virkede Bestyrelsen i en anden Retning; hvis de misbrugte Pengene til andre Formaal, saa var det en anden Sag. Jeg skal nævne, at Bestyrelsesmedlemmerne ere Untraadsmedlem Klaus Johansen, Pastor Elsholm og Lauritz Jørgensen, Redaktør her i Kjøbenhavn, Allesammen Mænd, der ere bekjendte for deres varme Interesse for filantropiske Spørgsmaal. Uden at komme vidtløftig ind paa nogen Debat, skal jeg blot sige, at Mindretallet har ment, at det var rigtigt at henvise Sagen til den høitærede Indenrigsminister, og at man haaber, at Flertallet i det Stykke vil følge Mindretallet. — Der er en Sag under Indenrigsministeriet, om hvilken der ingen Indstilling er gjort; men da det er en større Sag, skal jeg omtale den, haabende i Betragtning deraf, at den ærede Formand tillader mig blot løselig at berøre den, idet jeg meget godt veed, at der ikke pleier at være Forhandling om Ting, som der ingen Indstilling er gjort om. Det er Betænkningens Nr. 29 angaaende Broen over Limfjorden mellem Halsborg og Nørresundby. Det hedder udtrykkelig i Betænkningen, at da Forhandlingen om denne Sag endnu ikke er tilendebragt mellem vedkommende Minister og de Paagældende, gjør Udvalget allerede af den Grund ingen Indstilling. Man faaer at vide i Andragendet, hvad Broen har kostet, nemlig c. 1/2 Mill.; og hvad den koster aarlig at vedligeholde, hvor mange Penge den i det Hele taget har kostet Publikum, men hvad man ikke faar Rede paa i Andragendet er, hvorledes de vedkommende Kommunaltraad ville fordele den Byrde imellem sig, som bliver tilbage, selv om Staten yder Hjælp. Desangaaende ligge de kommunale Raad nu midt i Forhandlingerne, og